

Ювілеї

Професору Шаблію Олегу Івановичу – 80 років

14 листопада виповнилось 80 років від дня народження доктора географічних наук, професора, академіка Академії вищої школи України та Української екологічної академії, гостьового професора Українського вільного університету у Мюнхені (Німеччина), завідувача кафедри економічної і соціальної географії Львівського національного університету імені Івана Франка, заслуженого професора цього університету Олега Івановича Шаблія.

О. І. Шаблій народився 14 листопада 1935 р. у с. Курівці Зборівського району Тернопільської області у хліборобській родині.

У 1954 р. закінчив Бережанське педагогічне училище, у 1959 р. – географічний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка.

У 1961-1965 рр. О. І. Шаблій навчався в аспірантурі, і, попри перепони владних структур, під керівництвом О. Т. Ващенка успішно захистив кандидатську дисертацію (1966 р.) на тему «Лісопромисловий комплекс Українських Карпат: тенденції розвитку і структура». Докторську дисертацію на тему «Міжгалузеві територіальні комплекси: проблеми теорії і методики дослідження» захистив у 1978 р.

Його перу належать близько 500 наукових і науково-популярних праць, зокрема низка монографій, підручників, навчальних посібників та атласів. Він здійснює керівництво науковою діяльністю аспірантів і докторантів. Підготував 15 кандидатів і 3 докторів наук.

Професора О. І. Шаблія характеризує широкий спектр наукової діяльності. Це теоретико-методологічні та прикладні питання і проблеми суспільної географії й картографії. Його публікації охоплюють передовсім загальні проблеми суспільної географії, теорії районування і соціально-економічного комплексування тощо. Учений висунув і обґрунтував ідею гнучкої територіальної організації виробництва, принцип нестрогого входження територіальних систем у їхні суперсистеми і геопросторової організації розселення, концепцію міжгалузевих територіальних комплексів, створив оригінальні схеми класифікації суспільно-географічних та екологічних наукових дисциплін, природно-ресурсного потенціалу, висунув гіпотезу аридизації Західного регіону України тощо. Організував підготовку та видання шкільно-краєзнавчих і географічних атласів Львівської, Івано-Франківської і Закарпатської областей України.

Окрему увагу О. І. Шаблій звернув на проблему районування території України та окремих її регіонів. Він виділив шість соціально-економічних районів (до цього часу різні вчені досліджували лише власне економічні райони) на основі врахування генетико-історичного та функціонально-організаційного принципів.

Професор О. І. Шаблій видав оригінальні підручники та навчальні посібники: «Основи загальної суспільної географії» (2003 р., перевидання 2010 р.), «Математичні методи у соціально-економічній географії» (1985 р., 1994 р.), «Соціально-економічна географія України» (1994 р., 1995 р., 2000 р.); відповідальний редактор і співавтор). Найважливіші теоретичні та українознавчі ідеї узагальнив у книзі-монографії «Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії» (2001 р.). У 2004 р. став співавтором і редактором українського перекладу «Географія: світи, регіони, концепти». У 2007 р. видав хрестоматію «Новітня українська суспільна географія», у якій представив біографії, бібліографію і праці 24 українських учених, що працювали у сфері суспільної географії. Також він дослідив творчий доробок плеяди імен, викреслених з науки тоталітарним режимом, – Степана Рудницького, Володимира Кубійовича, Валентина Садовського, Олени Степанів, Івана Теслі, Миколи Кулицького, Володимира Гериновича та ін. За редакцією О. І. Шаблія у 2012 р. учені та практики – географи, історики, містобудівники та картографи створили й опублікували унікальну картографічну збірку «Львів: комплексний атлас». Атлас присвячено 350-літтю Львівського національного університету імені Івана Франка.

О. І. Шаблій є шеф-редактором всеукраїнського часопису «Історія української географії», член редколегій журналів «Український географічний журнал» (Київ), «Регіональна економіка» (Львів), «Часопис соціально-економічної географії» (Харків).

Як гостьовий професор викладав в Українському вільному університеті у Мюнхені курси «Історія економічної географії» та «Політична географія України».

О. І. Шаблій здійснює науково-освітньо-організаційну роботу. Відмінник народної освіти України (1992 р.), переможець у номінації «Кращий учений Львова» (2001 р.). Багато років О. І. Шаблій був Головою та Вченим секретарем Львівського відділу Українського географічного товариства; з 1989 р. очолює Географічну комісію НТШ у Львові; працює заступником Голови і членом Президії НТШ; керує Географічним відділенням Малої академії наук при ЗНЦ НАН України тощо.

Колектив ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України» та редакційна колегія журналу «Регіональна економіка» щиро вітають ювіляра з 80-річчям і бажають йому невичерпного оптимізму й міцного здоров'я, вірних друзів і надійних соратників, творчої наснаги у науковій і викладацькій діяльності.